

РАДА

ГАЗЕТА ПОЛІТИЧНА, ЕКОНОМІЧНА І ЛІТЕРАТУРНА

ВИХОДИТЬ ЩО-ДНІ, ОКРІМ ПОНЕДІЛКІВ.

РІК ВОСЬМИЙ

Адреса редакції: **вул. Велика Підвальна № 6.**
Телефон редакції: **1458.**
УМОВИ ПЕРЕПЛАТИ НА РІК 1913

на рік	на 6 м.	на 3 м.	на 1 м.	на 1 м.	на 1 м.	на 1 м.	на 1 м.	на 1 м.	на 1 м.	на 1 м.
1 р.	6.70	5.25	4.75	4.25	3.75	3.25	2.75	2.25	1.75	1.25

Переплат. на рік можна виплачувати частками: в 2 строки: на 1 янв. 3 карб. і на 1 апр. 3 карб., в 3 стр.: на 1 янв. 2 карб., на 1 мар. 2 карб. і на 1 мая 2 р., або по 1 карб. на протязі перших шести місяців.

Ціна „Раді“ за кожен: на рік 11 р. (27 кроп 94 гелери на австрійську валюту), на 1/2 року — 6 р. 60 к на 1/4 року — 2 р. 75 к., на 1 м. — 1 р. Коли закордонні читачі переплачують газету через поштомат, то платять за газету по ціні, встановленій для переплатників в Росії.

Переплата приймається тільки з 1-го числа кожна місяця. ЗА ЗМІНУ АДРЕСИ 30 КОП. (При зміні неодмінно прикладати стару адресу).

Автори рукописів повинні подати своє прізвище і адресу Редакції, може скорочувати і змінювати статі; більші статі до друку негодяться, переполюються в редакції 3 місяці і висилаються авторам їх коштом, а дрібні статі в допис одразу зніщують. Рукописи, на яких не зазначено умов друку, вважаються безплатними.

З ПРИВОДУ надісланих до газети ВІРШІВ редакція не листується.

Просьба авторів додержуватися проведених „Раді“.

УМОВИ ДРУКУВАННЯ ОПОВІСТОЮ:
ЗА РЯДОК ПЕТИТЮ, АБО ЗА ЙОГО МІСЦЕ:
перед текстом 30 коп.
після тексту 15 коп.
„ст.-ровні повідомлення“ 75 коп.

ЗА ПЕРШИЙ РАЗ платиться ВДВІЧІ.
Оповістки про пошукування праці—в Конторі редакції приймаються на льотних умовах.

СПІВІСТІНІ від окремих осіб фірм і акцій, що мешають, або мають свої головні центри чи Управління закордонно і скрізь в межах Російської Держави за виключенням губерній: Київської, Харківської, Херсонської, Орловської, та Полтавської, збереж контори „Раді“, — приймалися виключно в ЦЕНТРАЛЬНОЙ КОНТОРІ ОБ'ЄДНАНОГО ТОРГ. ДІЛ: А. в 3. МЕЦІЛЬ в Кв. Москва, Філіппова, Довж. Ситова та в ОУДАХ ТОГІ І. Д.: „де Петербург“, Москва 11 Варшава, — Маршалковська 120; Язвко, — Бельська 38; „Ліза“ — Петербургська 1 Варшава, — 8, окрем. Берлін.

„АПОЛЛО“
Перший в історії-захиному краї
Семейний театр-вар'єте
Мерінгов. 8. Телефон 24-84.
Дирекція: Трудове товариство: А. Я. Вальберг, П. М. Федотов, А. М. Прокофьев та Д. В. Подкін.

СЬОГОДНЯ—НОВА ПРОГРАМА! СЬОГОДНЯ НОВІ ЧУДОВІ АТРАКЦІОНІ!
ДАМСЬКА „ГВАРДІЯ“
Воєнний балетний ансамбль OTLESSY. Воєнні еволюції маршів, парад і инш.

The Wallords
Відомі музично-акробатична семья в чолі з 6-ти „Гроковим коміком“ АЛЬФОНСОМ.

AMOR-TRIO
морська акробатична дія

Oterita
відома іспанська танцющиця з партнером.

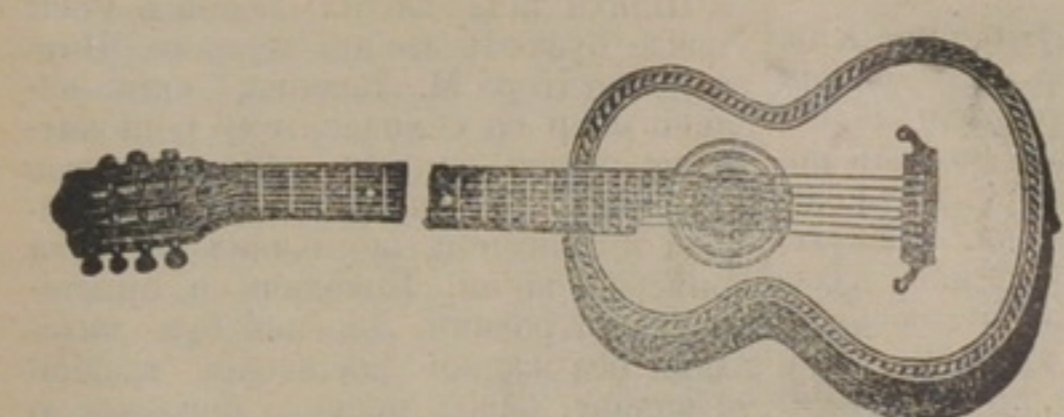
„Боммеръ и Сынъ“
комічно-ексцентрич. контраст-дует. **ТЕМНИЙ-БУЛЬБА**
музичний віртуоз і юмориста.

„1812 годъ“
Наполеон
Моменти з життя відомого провіанца

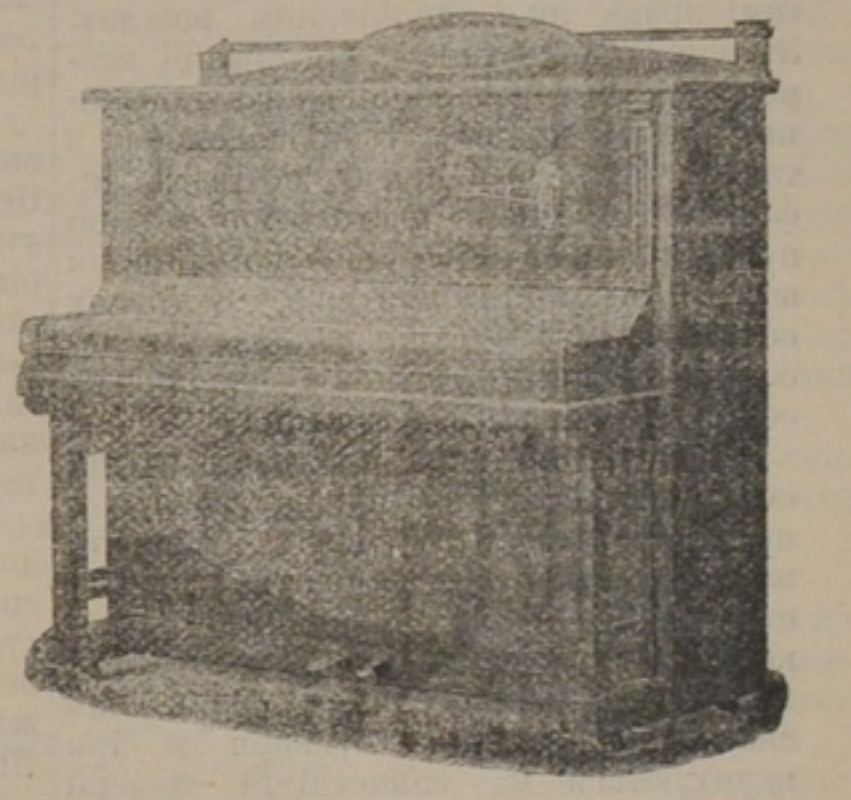
Початок рівно в 10-го в. Визначний №№. Завдувач. артистичного частю Г. С. БУНІН.

Роялі, піаніно та фісгармонії

кращих російських і закордонних фабрик, всі струнні і духові музичні струменти: скрипки, альти, віолончелі, флейти, кларнети труби, бубни, барабани, шопітри, камертони, струни і причандали так і ноти для всіх струментів для сіву найвигідніше купити в головному депю музичних струментів і нот.

Г. І. ИНДРЖИШЕКА
Київ, Хрещатик, 41, бель-етаж.
Прейскуранти висилаються по замовленню.

Театр Городського Народного Дому
Трупа українських артистів **Миколи Садовського.**
Сьогодні, 6-го січня (января) дві вистави: Равнок від 10 коп до 50 коп. опера Катерина на 3 дії, муз. Сави Чалий істор. траг. на 5 д. 170 мин. Аркаса вечери Сава Чалий Карюшка-Карого. У Повел. драма на 5 дії, з співами. дража на 5 дії, з співами. У вівторок, 8-го вист. бузе: Суета ком. на 4 д. з співами. У Сере- Зачароване коло на 5 д. У 9-го у 10-й раз Л. Ридея Четверт, 10 що, 11-го у 4 раз Мед Каштелянський на 5 д опера Галька на 4 д. У Пятни- Мед Каштелянський на 5 д У Суботу Тарас Бульба У вівторок 15-го січня (января) бенед- Чумаки ком. на 4 дії 2) На перші гулі на 1 д. Квитка прозвучать на всі оповіщені вистави з 11 год ранку до 2 дня і від 5 до 10 год веч. Початок вистав: Равнок о 1 г. дня Веч. о 8 г. Відповідальний режисер М. Садовський.

3 7-го январа
А. В. БЕРЕСТОВСЬКОГО
ВЕЛИКА РОСПРОДАЖА
По небувадо дешених цінах. Випадково придбані партії краму: куски шовку двойної ширини всіх кольорів, суконні одризи, шерсть, плюш і багато инших. **Остатки за піс ціни.**

На спомин про **М. В. Лисенка**
„Тяжко знести той розлуки“ думка для фортепіана Твір С. Х. Сигалова Ціна 40 коп., з перекладом—55 коп. Видавня **Л. Дзіковського** в Київі. Каталогі нот дурно.
Д-р Черняк В. Житоєр, 16. Прийм. 9-12, 18 5-9, жінки 1-2. Правці (сід), вен., мочолов, под росст. Володимирівна.
Кожно-вечерн. лічобний і № 16 Михайлівська Поо-а 50 к. Пр. 10-2 дн. та 7-9 веч. Оз 5-7 веч. зашдуєт іскби. Д-р Гольдберг, приймає у себе М 16. В. Васильківська

Музично-драматична школа М. В. ЛИСЕНКА.
Затвержена Міністр. Виут. Справ. В. ПІДВАЛЬНА № 15.

Увага! ПОЛТАВЦІ!
Хто хоче добре постритися та погодитися, то нехай іде в Петровську цілурню, поруч з „Українською книгарнею“, на Петровській вулиці. Цілурня дуже добре оборудована з гігієничного боку. У цілурні мають українські часописи.

В ХОРОЛІ
в книгарні Н. А. ФРИДМАНА приймається переплата на умовах редакції на газету „РАДУ“, продаються окремі №№ і в гарний вибір УКРАЇНСЬКИХ КНИЖОК. 16-154-17

Ще один голос.
Довгий ряд голосів про націоналізацію школи на Україні збагатився ще на один. Жіночий з'їзд у Петербурзі ухвалив резолюцію, що наука на Україні повинна відбуватись українською мовою і що вчителі повинні знати мову, географію й історію України. Звичайно, за сьогочасних обставин нема чого покладати й найменших надій на те, що резолюція жіночого з'їзду матиме які-небудь добрі наслідки. Довго й видно вже одразу. Там, де школу дбайливо огорожують од життя, де роблять із неї знаряддя певної політики—там, звісно, до голосу життя не прислухаються і його не слухаються. Таким чином новий голос в оборону української школи, безрезультатний для сьогочасности, останеться тільки як матеріал для майбутности, як ще один доказ того, що навіть чужі люди, далекі од українства і безсторонні, осудили систему калічення дітей на Україні чужою школою та чужим вихованням. Цей присуд набирає тим більшої ваги, що його виніс жіночий з'їзд, тобто та половина людського роду, що має найбільше діла як-раз із дітьми, практично ходить коло виховання дітей і знає дитячу душу. Своім присудом жіноцтво показало, що обрусительна школа де-далі все більш трагити грунт під собою і все менше знаходить оборонців серед громадянства. Кожен, хто підходить до справи без упередження, хто не надіває специфічних окулярів, мусить признати, що тільки та школа дає освіту й справжнє виховання, яка не тільки не цураться народної мови та життя, але, навпаки, бере їх за підставу до науки. Проти цієї педагогічної аксіоми тепер хіба тільки міністерство освіти змагається. І через те для нас мають більше ваги голоси не чиновників од просвіти, а незалежних людей, бо вони показують, що майбутність української школи запезначено...

Політичний огляд.
Перший тиждень нового року закінчився двома видатними політичними подіями. Великі держави, як повідомляють телеграми, нарешті, полади колективну ноту турецькому урядові в справі сдачі турками Адрианополя болгарам і в справі питання про Егейські острови. Друге видатна подія—це вибір у Франції нового президента республіки. Що до ноти держав, то ми знаємо поки що тільки про самий факт її подання. В якій формі, чи в мягкой і запрошуючій „іс порядку“—зложено ноту держав, докладних відомостей поки що немає. Але, факт—фактом. В великих дипломатичних муках і ваганні народилась ця славнозвісна нота. Довго послали великих держав міркували над нею, уперто не згожувались на неї представники Австрії і Германії, але, очевидно, одержали перемогу дипломати супротивної сторони і прихильники ноти, цебто англійські, французькі і російські. В іршучу хвилину до них пристав італійський представник під впливом свого короля, зятя чорногорського короля. Тепер слово за Турцією. Відповіді турецького уряду на ноту держав треба сподіватись незабаром Телеграм же повідомляють, що рада турецьких міністрів мала обміркувати ноту вчора. Але турки, по старій звичці можуть і туг вжити старої тактики затягування справи. Ця тактика ними вже добре випробувана на мирній конференції. Властиво, мирна конференція фактично вже не існує, а делегати балканських держав і Турції сидять в Лондоні весь тиждень без діла, приймаючи часами англійських кореспондентів і висловлюючи в своїх інтерв'ю усні свої міркування і погляди, що мають дуже мало спільного з діяльністю мирної конференції. Тепер, коли держави нарешті подали свою ноту Турції, треба сподіватись повороту в праці мирної конференції. Коли відповідь Турції на ноту буде нега-

тивна, мирна конференція в Лондоні мусить припинитись і почнеться на Балканах знов війна, до якої і турки і балканські народи готувались весь час досить завзято. Коли ж Турція згодиться на вимоги ноти держав, мирна конференція буде знов засідати в Лондоні, і певно ще довго. Становище турецького війська, наскільки можна врити звісткам з Відня, дуже лихе. Там ніби повна дезорганізація справи, а малоазійське військо, яким турки поповнили армію під Чатаджкою, бунтується. Крім того, в самій армії молодурецька пропаганда дуже дезорганізує дисципліну. Про болгарське і сербське військо йдуть зовсім протилежні звістки—там запанував бальорний дух. Грецьке військо з успіхом веде кампанію в околицях Філіппади. Флот грецький потерпів на минулих тиждні втрату; вибув з строю крейсер „Македонія“. Становище чорногорців під Скутарі—лихе. Досі всі їхні атаки не мали успіху. Крім того, Австрія ні за що не згожується, щоб Скутарі одійшло до чорногорців. Справа з Албанією одложено на нараді послів в Лондоні на далі. Румунія, користуючись скрутним становищем Болгарії, здобула собі під погрозою пристати до Турції досить велику смужку землі на північ і схід від Сілістрії, а також добилась фактичного скасування болгарської кріпости Сілістрії, дуже важної для Болгарії В Болгарії з приводу цього заталі велику злобу проти Румунії і обіцяють віддачити їй за це в свій час. Вертаючись до другої видатної події минулого тижня—виборів президента республіки у Франції, треба зауважити, що не стільки сам факт виборів нового президента має значання в міжнародній політиці, скільки особа нового президента. Пуанкаре—перший президент Франції—дипломат в повному значінні цього слова. Його діяльність на посаді прем'єр-міністра і міністра закордонних справ—це свіжа

Дозв. Київськ. учебн. округом **КУРСИ А. П. БОБИРА** у Київі, Софійська 5. Для обох позів, прийом у великий час. Скоро і докладно виуч. двойн. Газа. бухгалтерії усього начоно і шоред дитовно. Шогор. умови висилаються безплатно. 52-823-35

Московський Торговий Дім
И. Пеховичъ и Сынъ.
Подол, Олександрівська площ., № 1, телеф. 2177
Перша велика РОКОВА РОСПРОДАЖА
ЗАВТРА 7-го Январа перший день розпродажи.

і може бути сміливо поруку, що новий президент зуміє піобрати й відповідних міністрів і надати Франції першу і видатну роллю в міжнароднім житті.

Еспанський король несподівано вдарився в лібералізм і обіцяє надати виставці ввагалі ліберальний курс. При сучасному становищі Еспанії, захопленої клерикалами, приток свіжих громадських і політичних сил був би справжнім рятунком. І це молодий еспанський король вгадує вчасно.

На петербурзьких з'їздах.

(З'їзд по жіночій освіті і з'їзд по дошкільному вихованню).

Страшний напови, метушня жінок, безнадійне висукування аудиторій й жалкої певної свідомості, де хто що викладає—ось вам характеристика обох з'їздів. Жіночий з'їзд увесь склався за два місяці, через це брак серйозних викладів, публікація якась різноманітна, яка сама не знає, що їй може дати з'їзд і що вона сама йому дасть. Працює добре тільки секція по середній школі, яку організувала стосунська гімназія. Більш усього звернено уваги на обшляне навчання, тут і багато гарних викладів, і жваві цікаві дебати, й постанови ясні. Скрізь вишляється, що навчання дівчат разом з хлопцями, як в початковій, так і в середній й в вищій школі—бажано, бо дає дуже гарні наслідки з морального боку виховання. Було висловлено бажання побільшити такий тип шкіл й клопотатися, щоб їм були дані такі самі права, як і одношкільним школам. Затверджено постанову організації всеросійського бюро обов'язкового навчання, де б збиралися усіякі відомості з таких шкіл, давалися б потрібні інформації. В члені цього бюро обрано представника київської комерційної школи товариства учителів. З других секцій були цікаві те виклади й дебати в секції початкової школи та секції естетичного виховання.

Тут уже виникла резолюція за необхідність навчання рідною мовою в початковій школі з поведи реферата пані Єремєєвої, яка висляла темноту сучасну серед люду Київщини, а також з поведи викладів нових сучасних методів навчання грамоти. Вони так зв'язані з малюнками букваря й так ґрунтуються на самостійній творчій праці дітей, що їх неможливо проводити по школах, де не живлять рідної мови дітей.

Взагалі національне питання вносено на увагу в багатьох викладах, але не жіночого з'їзду, а з'їзду рідного виховання. Там в промовах на першому засіданні вже лунало бажання внести в виховання як найбільш національних кольорів. Але найкращий вигляд по цьому загальному питанню був Динца—„Національня начала семейного воспитанія“.

На запитання в дебатах що він розуміє під таким загальним виразом національне: чи як державне національне, чи признає права кожної нації націоналізувати своє виховання—він згодився, що він признає націю, як комплекс особливих національно-культурних рис, й кожна нація звисно може виховувати своїх дітей в своїх національно-культурних рисах. Другий виклад—націоналізація дошкільного виховання—був читаний в VI секції. Вітали його дуже широко, але погана організація усіх робіт з'їзда не дала спроможности обміркувати тезиси його в тому самому зібранні VI секції, за браком часу. Тезиси переглядали окремо комісією з різних національних представників, які й віднеслися дуже уважливо до тезисів. Цікаво, що одна грузинка з сльозами на очах казала, як б'юоче віддівався в її серці виклад націоналізації дошкільного виховання, бо вона сама веде російський „сад“ в Грузії й муить калічити дітей чужою мовою й наукою.

На жаль петербурзьке українське громадянство не прийняло жадної уча ти в обох з'їздах, не висловило жадного українського привітання, не принесло на виставку книжкожадного українського видання. Це трохи перешкоджало тим промовцям, які впеняля за можливість хоч зараз націоналізувати початкову освіту!

C. P.

Українське мистецтво в 1912 році.

Ще яких небудь років 7—10 тому не тільки українське мистецтво а й українське життя взагалі нічим себе майже не виявляло.

Тепер же, оглядаючися на пережитий рік, ми можемо зупинитися на фактах і з'являх, що ясно показують як заінтересування нашого громадянства рідним мистецтвом, так і певний поступ в розвитку самого українського мистецтва.

Найвидатнішою може подією в житті українських художників за минулий рік треба вважати українську артистичну виставку в Києві, що відбулася з самого початку 1912 року. Вона об'єднала собою 52 художників, що дали 352 картини, 40 №№ архітектурних і шість №№ різьби. Виставка дала змогу нашим художникам ближче познайомитися між собою, обмінятися думками про розвиток рідного мистецтва, подумати про організацію постійного товариства художників та про видання спеціального артистичного органу.

Хоч матеріальний успіх виставки мала і незначний, за те моральне значіння цієї виставки було безумовно велике, особливо для тих художників, що живуть по далеких закутках. Про це свідчать численні листи, з якими звертаються провінціальні художники до нашої редакції, запитуючи, коли і де буде знов українська артистична виставка, що робиться в справі організації тов-ва передвижних українських арт. виставок і т. д. На жаль, на такі запитання доводиться давати дуже сумну відповідь—Київські художники скілька разів збиралися, виробили проєкт статуту і на тому заспокоїлися... А для нової виставки, не можуть знайти помешкання.

На київську українську виставку видатніші наші художники прислали здебільшого дрібніші свої твори і це значно пошкодило самій виставці, котра не могла глядачеві дати більш менш ясного представлення про кожного автора.

Як можна було помітити—художники наші працюють під впливом двох шкіл: російської академії художеств і польської академії—у Кракові. Свої національної яскованої фізіономії наші художники не встигли ще показати.

Архитектурний одділ на виставці було представлено досить багато в фотографічних знімках з українських будинків і в проєктах архітекторів: Тимошенка, Сердюка, Душинського, Кричевського, Прюдєна та инш. Перед глядачами воскрес український будівельний стиль у всій своїй ориґинальній красі і різноманітності. Виставка навіть наймовірним Хомам паочно показала, що український архітектурний стиль ще не вигадка, не фантазія кількох людей, а ціла область мистецтва, надзвичайно интересна, своєрідна і живуча.

Ще одну українську архітектурну виставку було улаштовано в лютому в Петербурзі студентами українцями інститута громадянських інженерів. Найбільше матеріалів на виставку що поставив Дяченко, що сам з'їздив а ними по Україні; плани і рисунки дали також Литвиненко, Шумов, Суліні та инш по світській та церковній архітектурі.

Хоч виставка була далеко неповна порівнюючи з тим, що зроблено в справі розвитку українського архітектурного мистецтва, але все-ж таки вона лишила по собі дуже гарне вражіння і зацікавила не тільки студентів, а й професорів інституту.

Дуже відрадною подією є заснування у Харкові при товаристві місцевих художників спеціально українського гуртка, який виробив широкий план для своєї діяльности і дещо успіє уже й провести в життя (реставрація старої української церкви у Харкові).

В хроніці артистичного життя на Україні за минулий рік не можемо не згадати про розпочату торік реставрацію одного з найкращих на Україні пам'ятників будівельного мистецтва XVIII віку—батуринського палацу гетьмана Кирила Розумовського. Будівничий цього палацу—знаменитий архітектор Ростреллі—долучив тут в дуже влучний спосіб до чистих західних архітектурних форм деякі признаки українського стилю (розмадована будівля в національній українській синьох жовтий колір, а місцями золотистою і білою фарбами, ліпна українська орнаментика, скомпонувана з роетин; гетьманська булава над балконом і т. ин.).

Про зацікавленні українських архітектурним стилем свідчать успіх торішніх рефератів на цю тему в українському клубі у Києві, в українській секції московського т-ва славянської культури та инш. Все частіше подаються в газетах звіткі про нові українські стилні будинки в Харкові, Одесі, Катеринославі, Києві, Полтаві, Кубанщині і т. ин.

Можна тепер сказати, що справу українського будівельного стилю вже зсунуто з мертвої точки далі вона все більше буде розвиватися, притягатиме все більше представників-артистів, які безперечно дадуть нам не один прекрасний зразок будівлі в рідному стилі.

Найслабше розвинута в нас скульптура. Українських скульпторів дуже мало. На київській українській виставці представлено було всього шість річей трьох художників. Гітійоче вражіння справив третій міжнародній конкурсе проєктів пам'ятника Т. Шевченкові, що відбувся в декабрі минулого року. Представлено було на конкурс багато (до 40) проєктів. Але за винятком двох трьох проєктів, що одбивали на собі печать справжньої творчости, решта не витримували найлагіднішої критики як з боку техніки, так і композиції ахо експресії та виконання. Досить згадати хоч би такий фантастичний проєкт: величезна колонада з обличчям гетьманів, бунчуками й булавами, серед колонади на пьедесталі сидить якась згінута постать, а перед нею обеліски, сфінкси і т. ин. І вся ця нісенітниця називається „Слава Шевиченка“.

З конкурсом проєктів на пам'ятник Т. Шевченкові нам взагалі не поталанило. Але аневіртися нам і дуже сумувати не приходиться. Німці вже п'ять конкурсів оповідали на проєкти пам'ятника своєму геневі Бісмаркові витратили на ці конкурси більше 2.000.000 марок і все ж таки нічого не добилися... Отже німці ніхто не назве бездарною нацією. Будемо ж і ми вдячні членам нашого комітету й журі, котрі сміливо одкинули всі проєкти, як недостойні великого українського генія.

В монументальному будівничстві те-пер взагалі помічається заклад Нещадно ж у Петербурзі при товаристві

архитекторів-художників засновано спеціальну скульптурну секцію, який до-ручено дослідити причини упадку монументальної скульптури і знайти способи відродити її.

На протязі минулого року серед наших художників не раз зймалилося питання про видання українського артистичного органу. Потреба в ньому, очевидно, уже назріла, бо на прикінці 1912 року у нас з'яву появилось аж три журналі, що виставили трохи не одну програму. Окрім того, намічено ще шільй ряд художніх видань.

Найсамперед вийшло „Сяйво“—„багато ілюстрований літературно-мистецький місячник“, як рекомендує його сама редакція.

Залишивши на боці все щедрі обіцянки, якими журнал думає притягнути собі покупця й передплатника, треба сказати, що перше число „Сяйва“ справляє зверхнім виглядом приємне вражіння. Гарний папір, чітка печать, маса репродукцій фотографічних знімків (групи з М. В. Лисенком, портрети М. Лисенка; його автограф-композиція „Марш Дорошенка“, артисти групи М. К. Садовського—виконавці „Зачарованого кола“ в ролях, комерційна школа київського т-ва учителів—в укр. стилі та инш.). Але мистецтва українського тут поки що мало. Цікавіші річі—спогляди д-ки О. Ковнар-Віліньської про М. В. Лисенка, пьєса „N estimo“—Л. М. Старицької-Черняхівської, початок статей І. Степенка про історію української драми 19 століття та замітки В. Борєцького про творчість нашого композитора П. Сениці. Можна побажати, щоб редакція „Сяйва“ на далі не обмежувалася поміщенням фотографічних знімків, а давала більше репродукцій з творів українських художників а також і народнього мистецтва.

Другий журнал—ілюстрований тижневик „Вістник культури й життя“ виходить під редакцією д. Г. Хоткевича. Перше число зложено досить цікаво. Є интересні замітки про скульптуру (М. Коенков), театр (японська драма), музику (прелюді Шопена) Але українського тут за винятком хроніки, нічого нема.

Треба зауважити, що цілу своєму виданню д. Хоткевич називав як для українців дуже дешево: шість рублів за 52 числа по два аркуши в кожному числі.

Третє художнє видання—двохтижневий журнал „Ілюстрована Україна“, виходить у Львові, редагується комітетом під проводом д-ра Івана Крип'якевича. Журнал великого формату. Перше число—з досить різноманітним і цікавим змістом. „Батуринські палаці“, „Про Наполеона“, найновішу українську лірику, про різдвяний гумур в старій Україні, про Арнольда Бекліна, Герарта Гауптмана та инш. Ілюстрації або з творів всім відомих європейських художників (Беклін), або передруки з того українського, що уже було видано (знімки з палацу Розумовського—відруковані в трудах XIV археолог. з'їзду в Чернігові).

Звичайно на перших ступнях нового дія трудне зовсім уникнути хиб. Одначе з певністю можна сказати, що при деяких дефектах вже ці три журналі внесуть оживлення в українське мистецтво, притягнуть може нових людей, діячів, дадуть імпульс для нової творчости нашим художникам.

З интересних художніх видань минулого року треба ще зазначити дві книжки проф. М. С. Грушевського—„Популярну ілюстовану історію України“ та „Культурно-національний рух на Україні в XVI—XVII в.“—обидві з масою рисунків в тексті—знімки з старих українських гравюр, заголовних листів у книжках, портретів, старовинних українських будівель (манастирів, церков), заставок, ініціалів і т. ин. Книжки ці й справді можуть зацікавити широкі круги читачів сфери артистичного життя і творчости... Найбільш з старого друкарського й граверського куншта.

У Москві видано коштовний збірник „На спомин 50-х роковин смерті Т. Шевченка“ з репродукцією рисунків Т. Шевченка, його портретів, ювілейних стилічних адресів і т. ин. Податське земство, окрім ілюстрованого каталога кветарних українських виробів, що пролянується в земському складі, випустило ще коштовний збірник української різьби по дереву.

Художник С. І. Васильєвський видав дуже дорогий, але з наукового боку малюничий збірник мотивів українського орнаменту, а також 12 листовних карток в краках з своїх картин (1) річка Псел в Полтавщині, 2) шлях Ромодан, 3) Гребля Київки-Основаєвська, 4) Весна під Полтавою, 5) Хата в с. Опонші, 6) Сковородинська пьєса, 7) Подарунок, 8) Запорожсь у степу, 9) Козак Голота, 10) Обрання полковника, 11) Різдяні святки і 12) Церква в с. Холорові на Київщині.

Для ознайомлення Європи з нашим народнім мистецтвом важне значіння має надзвичайно цікава стаття д. М. Біляшівського, відрукована в сентябрьському додатку до англійського художнього журналу „The Studio“. Стаття багато ілюстрована прекрасними колірними знімками з українських плахт, килимів, вишивок, різьби по дереву, зразків будівничства і т. ин.

На протязі минулого року виготовлено до друку ще два дуже коштовних художніх видання: великий збірник французькою та українською мовами—українське мистецтво (народнє) під редакцією Вадима Щербаківського та серія українських килимів—під редакцією М. Ф. Біляшівського.

Ми дуже радо вітаємо ці заходи опублікувати ті коштовні художні скарби, що переховуються по українських музеях, недоступні для загального вжитку.

Треба б також звернути нам увагу на художні видання для дітей. За кордоном давно вже працюють для дитячих книжок найкращі художні сили. У нас же за минулий рік можна пригадати тільки одно, ці двоє подібних видань (ілюстрації в сілуєтах худ. Бурячка до казки „Дід та баба й золоте яєчко“, ілюстрації Каріка до копійчаних казок видавничства „Нашим дітям“).

Нам зостається згадати ще про деякі важніші статті, писані російською мовою по всіх періодичних виданнях. Чимало уваги українському мистецтву на протязі минулого року присвячував київський журнал „Искусство“ (велика стаття д. А. Сластонова про відомого художника П. Д. Мартинюка, критичні й хронікальні замітки про українське мистецтво в Києві). Деякі цікаві статті про наше мистецтво відруковано було в московському місячнику „Українская Жизнь“.

Огляд наш українського мистецтва в 1912 році не може, розуміється, претендувати на повноту. Ми торкнулися тільки замітніших подій і з'явнш.

Отже і з наведеного вище нарисув бачимо, що, порівнюючи з попередніми роками, у нас за минулий рік в сфері мистецтва де-що робилося. Але зроблено все ж таки дуже ще мало. Серед наших художників архітекторів, скульпторів, майстрів в чимало людей здібних, талановитих. Та кожний з них живе й працює самотньо, без товариської піддержки, поради, обміну думок. Художня творчість вимагає художньої атмосфери, відповідного оточення з одного боку і захоплення громадянства артистичною творчістю—з другого. Треба нашим художникам утворити таку атмосферу, бо тільки в ній родяться генії.

Щоб з роствору добути кристалів, треба, щоб цей роствор був цілком насичений. Блискучі кристали індивідуальної творчости також можуть по'явитися тільки в атмосфері до краю насиченій художнім життям. Кажуть, що геній подібний до бога: його знаходять в такий вірі, в який шукають.

Коли нам потрібні художні генії, коли ми хочемо їх мати, то працюймо ж, шукаймо їх і тоді вони самі перед нами з'являться.

M. J—ий.

По Росії.

В Державній Раді. В колах Державної Ради зробило велике вражіння виключення із списку членів першого департаменту Таганцева та Шлемана. Виключення Шлемана має зв'язок з призначенням його на посаду предсідателя особливого присутствія по примусовому одуженню нерухомих майн. Непризначення в перший департамент Таганцева пояснюють його власним небажанням. Кажуть, ніби він сам прохав предсідателя Державної Ради скористатися про звільнення його од праці в першому департаменті. Мотивував він свої прохання втотою та необхідністю роботи по загальному зібранню. Але таке формальне пояснення не задовольняє ралєвський кола, в яких зазначають, що і в минулому році із першого департаменту були виключені представники центра Зінов'єв 2-й та Платонов, замість яких призначено було двох членів правого гуртка. Після виключення двох нових представників центра праве крило на-бірає в першому департаменті більшо-сти. Із 10 членів департаменту ліберальна меншість складається тільки із 3-х членів: предсідателя департаменту Сабурова, Манухина й члена гуртка нейдгардтців Турау. Склад 1-го департаменту, в який виходять тепер замість 12 тільки 10 членів, поповнити поки що не думають. (Р. Сл.).

Реформа шлюбної розлуки. Відомий проєкт реформи шлюбно-розлучного процесу, що викликав неперозуміння між відомством юстиції та правосинодом, маєть знову незабаром обміркувати представники обох відомств. Протягом цілого року одбувалося між міністерством юстиції й синодом листування з приводу проєкта. Тепер міністерство юстиції де-чим поступилося і визнало, що можливе прийняти такі поправки синода. Чоловік, що хоче розвестися з жінкою, перш за все повин подати про це заяву в духовну консисторію. Консисторія, після заведеного порядку умовлення, видає чоловікові відповідне свідоцтво про умовлення. Після цього чоловік подає скаргу в окружний суд, в який зазначає один із приводів до розлуки. Судова влада має висявити зазначений в скарзі факт, після чого повід'яє про це духовну консисторію. Консисторія, ознайомившись із справою, робить постанову про задоволення прохання; вона ж має за свій обов'язок виконати присуд окружного суду. (Р'єчь).

Поліція й допомога голодним. Із повідомлень Миколаївської, астрах. губ., повідомляють, що місцеве товариство зазнало великих перешкод, подаючи по звичаю перед святами допомогу бідним. Перешкоди чинила поліція. Перш за все пристав заявив, що товариство не має права видавати допомоги бідним після циркуляра астраханського губернатора, який заборонив як приватним особам, так і різним товариствам подавати допомогу голодним. Товариство по телеграфу просило у губернатора дозволу „провести діяльність по затверженому статуту то-

вариства“ і подавати допомогу бідним як це велось в інші роки. Губернатор дозволив і товариство почало видавати. Але пристав з'явився і знову заборонив видавати пособия на підставі піби одержаної ним од справника телеграм, якої він, одначе, не показував. Вночі він передумав і сповістив, що товариство може видавати допомогу бідним, тільки не борошно (бо в статуті, мовляв, нічого про борошно не згадано) і крім того неодмінно у власному будинкові. Не було часу скаржитися на пристава і довелось згодитися і з такими умовами. Хліб видавали печений. Кошти, одержані од Імператорського вільного економічного товариства. (Совр. Сл.).

Російська мова в Фінляндії. На обміркування ради міністрів надіслано двоє законодавчих міркувань з приводу питання про заведення російської мови в діловодстві фінляндських казенних інституцій: одно прислав генерал-губернатор, друге—сенат. Обидва законопроєкти згодуються по питанню про обов'язкове знання російської мови для фінляндських служачих осіб. (Р. В.).

300-ліття Дому Романових. Стєг чутка, що всі міркування про амністію, дарування недоїмок й такого иншого в зв'язку з 300-літтям Дому Романових не мають підстави. Міністерство внутрішніх справ одержало з канцелярії по прийому прохань на височайше імля повідомлення, що всі прохання, одрестосовані до ювилею, зоставлені без наслідків. Разом з тим міністерству радять надади такі прохання повертати назад прохачам. Ювілейні свята будуть мати переважно характер церковних свят.

Пам'яті М. В. Лисенка.

В Bibliothéque Un v rselle, Revue Suisse за январь 1913 в одділі „Хроніка з Росії“ надруковано таку статтю: *Смерть композитора Лисенка.*

Шляхи талановитих людей в Росії завжди бувають засіяні тернами. Життя композитора М. Лисенка, який недавно вмер на семидесятому році життя, не робить винятку. Він належав до найкращих представників російської інтелігенції, що з'являлися після кримської війни. Походив з артистичної родини, Лисенко був вихований без жадної російської традиції та впливу, навіть першою його мовою була французька. Але від перших стосунків з українським народом в ньому прокинулася гаряча любов до своєї нації і він віддав їй своє серце і хист. Рідня подбала, щоб дати йому укінчену музичну освіту, аби забезпечити йому кар'єру віртуоза. Лисенко скористував цю освіту на досвід над українською піснюю і її джерелами. Він лишив по собі цілий скарб в збірниках народних пісень, єдиних в своєму виді, який любитель ориґинальних мелодій і цни не складе. На думку Лисенка українська і великоруська пісня мають спільне походження, але під впливом неоднакових історичних умов розвинулись незалежно і зберегли відмінний характер.

Під натхненням народної мелодії Лисенко поклав основу українській опері, яка на жаль, мало відома не тільки в Європі, але і в Росії, де уряд завше тремтить перед натяком на сепаратизм.

Хоч про Лисенка і не можна сказати, щоб він був великим композитором, проте його опери як от „Утоплена“ на лібрето з повісті Гоголя має всі дані, щоб подобатися європейській публіці і претендувати на успіх рівний опері „Продана наречена“ Сметани.

Це цілком національна опера. Дух волі і щирости, яким вона переїнята, вабить і чарує. В ній почуваш душу народу, який страждав в ярмі і рветься скинути ці несправедливо наложені кайдани.

Лисенко справді завжди гаряче обстоював для українців право розмовляти вільно ва своїй мові і право на збереження свого національного характеру. Але найприродніший вимоги були відмовлені Лисенкові за життя і по смерті. Не раз він був примушений друкувати свої українські романи без тексту, бо цензура вимагала щоб слова були на великоруській мові. Смерть незадовольнила його волю. Недавно в українському клубі на концерті пам'яті Лисенка, під час виконання одного з його творів, націоналісти перервали концерт кидуючи каміння в вікна, а після того таким же самим способом маніфестували перек українською китарнею. Ці факти трапились не де небудь в Македонії, але в святому місті Києві!

По Україні.

У Києві.

В українському науковому товаристві. В понеділок, 7 январа, в 7¼ г. вечора в помешканні громадського зібрання „Родина“ (В. Володимирська, 42) відбулось наукове засідання Товариства. Прочитано було: 1) доклад М. Василенка „Київ в XIII столітті“, 2) доклад Ів. Степенка „Новий твір Я. Кузаренка“. Потім відбулось засідання Ради і загальні збори членів Товариства.

Громадське зібрання „Родина“. 15 январа мають бути загальні збори членів громадського зібрання „Родина“. Обговорюватимуться такі питання:

* Автор замітки вживав скрізь petit-russien замість український.

ня: 1) балотировка нових членів; 2) обміркування обранку на 1912-13 рік; 3) вибори кандидатів до Ради Старшин і до ревізійної комісії; 4) біжучі справи.

Сьогодні в зібранні маскарад з двома призами за краще оригінальне вбрання. Вхід на маскарад для членів зібрання і учнів вищих шкіл—55 коп., інші—85 коп.

Особ, які бажають пройти в масках, просять неолімні подати в касу списані рекомендації членів клубу, або придбати квитки на вхід до початку вечора.

Про конфіскацію «Юнона». Головне управління по справам друку офіційно опублікувало у Києві, що по постанові харківського інспектора 16 октябрю 1912 року наложено арешт на № 41 українського журналу «Світ».

Гор думи. 8 январа одкривається перша сесія гор думи. В повістку внесено кодо 54 питань.

Київська вистава а. Управителем контори київської вистави призначено Н. Н. Петровського.

Організувалася секція спорту і охоти. За президента секції вибрано А. К. Анохіна, за секретаря М. І. Розенталя.

Закриття галереї. Сьогодні в 4 год дня буде закрито в педагогічному музеї 5 ту виставку картин київських художників.

З'їзд городських діячів. В найбільше засідання гор думи буде внесено доклад про урядження у 1913 р. у Києві з'їзду гор діячів.

Висадка. Цими днями в Умані арештовано тайного агента по перевозі емігрантів через кордон А. Фислера. З наказу містра внутрішніх справ його вислали у зятську губернію на три роки.

Позов. Пом. поліцейстера А. І. Веровкин розпочинає позов проти хазяйки «Скетинг-Рінка», дворянки Добржинської за продажу білетів, неоплачених гербовим збором.

Новий окружний суд на Київщині. Сьогодні в г Черкасах урочисто одкрита нового окружного суду. За голову цього суду призначено прокурора житомирського окружного суду А. А. Куваховича.

В університеті Попечитель київської шкільної округи повідомив ректора київського університету, що міністр народньої освіти дозволив оставити при університеті для підготовки до ученої степені Ізабелу Абрамович по кафедрі математики і Варвару Адрианову по кафедрі російської мови.

На вищих жіночих курсах А. В. Жекуліної запис на екзамени йтиме з 7 январа від 5—7 год вечора. Екзамена обудуватимуться з 14 по 20 январа. Лекції почнуться 21 январа.

Кооперативний з'їзд. Комітет по упорядкуванню всеросійської виставки у Києві клопочеться, щоб під виставку у Києві—дозволено було скликати всеросійський кооперативний з'їзд.

Кооперація на київській виставці. Кооперативна секція виставочного комітету організує тепер бюро для підготовчих праць по загально-російському з'їзду підчас київської виставки. В бюро секція вирішила запросити місцевих діячів по кооперації і представників кооперативних інституцій.

З'їзд емоських удвоєночених. Київська губ земська управа скликає на 27 январа перше зібрання удвоєночених тих земств, що вступили у київське товариство західних земств по закупці сільсько-господарських машин.

Маріавитський костюл. Київська маріавитська община звернулася до гор думи з проханням, щоб город дав їй землю для будівлі костюлу.

Ні і будівлі. За останні п'ять років 1907—1911 у Києві збудовано 1589 нових будинків.

Справа страхування про тивків. Позавчора під головуванням графа А. А. Бобринського одбулось засідання комітету по заснуванню в Києві товариства для страхування робітників.

На Кавказі. Як звісно, Кавказ довго був для Російської держави другим Сибіром, а через те тут навіть тепер можна зустріти старих політичних засланих.

Відомо, що в Росії в останні роки вийшло на світ багато книжок про Кавказ. Це не тільки про війну, але і про життя на Кавказі.

Відомо, що в Росії в останні роки вийшло на світ багато книжок про Кавказ. Це не тільки про війну, але і про життя на Кавказі.

Відомо, що в Росії в останні роки вийшло на світ багато книжок про Кавказ. Це не тільки про війну, але і про життя на Кавказі.

Відомо, що в Росії в останні роки вийшло на світ багато книжок про Кавказ. Це не тільки про війну, але і про життя на Кавказі.

Відомо, що в Росії в останні роки вийшло на світ багато книжок про Кавказ. Це не тільки про війну, але і про життя на Кавказі.

Відомо, що в Росії в останні роки вийшло на світ багато книжок про Кавказ. Це не тільки про війну, але і про життя на Кавказі.

Смерть од чеду. В Протасовому яру № 35 жило в одній кімнаті три робітники: М. Жуков, 21 р., А. Останюк, 28 р і Є. Никитюк. Вернувшись з роботи, робітники натопили піч і полигали спати. На другий день сусіди, бачучи, що робітники довго не виходять увійшли в хату. В хаті було повно диму. Жуков і Останюк лежали мертві, Є. Никитюк ледві живий. Никитюка скоро поміч врятувала.

Арешт безвправих. Позавчора на Подолі поліція арештувала 4 безправних свравів.

Сніг. Вчора в управління півдних зал. дороги надійшли телеграми, що в районі північних участків дороги падає густий сніг.

Вісти з краю.

По городах і землях. Учительська семінарія. Справа з одкриттям учительської семінарії в Балті, на Поділлі, наближається до закінчення. На будівляння семінарії земство призначило 10 тис. карб. і на її утримування—по 2 тис. карб. річно.

Хліборобський склад. У 1911 йр. минуло 17 років існування хліборобського складу херсонського повітового земства й 10 років—одкопи його реорганізовано. За цей час з складу продано хліборобського знаряддя, націнилі й т. н. на 2.144.220 карб., з чого одержано чистого прибутку 101.469 карб.

Одвинуте прохання. Міністр торговлі Тимашов одкинув прохання катеринославської городської управи, щоб їй, зважаючи на «вугільний голод», дозволено було привезти з закордону 5 мил. пуд. вугілля по льготному тарифу.

Зробитичого життя. Величезні розміри, яких набрало безробіття серед трудящої людности в Бердичеві, на Київщині, примусило місцеве громадянство подумати про організацію тимчасового комітету для допомоги безробітним.

Звістка. В казарми Ново-економічного руанника, в Донецькій басейні, вловився стражник, черкес Осергов, і застрелив з браунінга робітника Бабинина, а другого робітника Захарцева тяжко поранив.

Бешкет академістів. На вечірці студентів політехнікума в катеринославському громадським зібранні гурток академістів на чолі з студентами Тихоновим і Грото-Сліпиковським учинив бешкет і розбив вікна в клубі.

Союзницька «кооперація». Збанкрутувало потребителське товариство союзу руського народу в Кременці, на Волині. Крамничі товариства закрились.

Шкільний вечір. На різдвяних святах відбувся шкільний вечір у п'ятій городській школі в Білосаветі, на Херсонщині.

Новий журнал. Харьківське товариство сільського господарства з нового року приступає до видання «Агрономического Журнала».

М. би. У селі Люботині, на Харьківщині, в садку одного селянина-арендатора судовий слідуватель викрив фабрику бомб.

Цягла справа. У Катеринославі при зачинених дверях розглянуто характерну справу стражника Бабенка, відданого під суд за образу Величюсти.

На Кавказі. Як звісно, Кавказ довго був для Російської держави другим Сибіром, а через те тут навіть тепер можна зустріти старих політичних засланих.

Відомо, що в Росії в останні роки вийшло на світ багато книжок про Кавказ. Це не тільки про війну, але і про життя на Кавказі.

Відомо, що в Росії в останні роки вийшло на світ багато книжок про Кавказ. Це не тільки про війну, але і про життя на Кавказі.

Відомо, що в Росії в останні роки вийшло на світ багато книжок про Кавказ. Це не тільки про війну, але і про життя на Кавказі.

Відомо, що в Росії в останні роки вийшло на світ багато книжок про Кавказ. Це не тільки про війну, але і про життя на Кавказі.

Відомо, що в Росії в останні роки вийшло на світ багато книжок про Кавказ. Це не тільки про війну, але і про життя на Кавказі.

Відомо, що в Росії в останні роки вийшло на світ багато книжок про Кавказ. Це не тільки про війну, але і про життя на Кавказі.

Відомо, що в Росії в останні роки вийшло на світ багато книжок про Кавказ. Це не тільки про війну, але і про життя на Кавказі.

Відомо, що в Росії в останні роки вийшло на світ багато книжок про Кавказ. Це не тільки про війну, але і про життя на Кавказі.

почали з ним листуватися з цього приводу—він заломив скажені гроші. На шім діло і скінчилося. Пригадав і старих засланих-українців через те, що вони завжди негатижно дивляться на нові громадські з'являща на Україні і за кордоном. Тільки однієї особи йдуть на зустріч новим течіям і з старим досвідом беруться за молоде діло.

Пробудження національної свідомости серед українців мешканців Кавказу почалося давно—з часів гастролюв труппи Кропивницького та інших акторів, аж до Гаркуна-Задунайського. Звичайна і перша форма єднання це на сценічному ґрунті. Аматорські гуртки з'являються то тут, то там. Це перший ступінь. Інші далі цього не йдуть, пробавляючись «русско-малоросійським» искусством. Корінь цього лежить в малій освіченості і взагалі в темноті людности. Але там де єсть національно-освічені люди, вони потроху з гуртків роблять свідому частину далекого рідного краю, реагують на найменший прояв життя.

В Тифлісі першою піонерско-аматоршею треба лічити талановиту артистку, котра колись то працювала в труппі Кропивницького, М. П. Біляєву. Коли в Тифлісі було вистроєно «Народний Дом», серед мало не 10-ти секцій всяких народностей з'явилась і українська, з своїм статутом. Це був перший виступ українців, не лічучи «благіх намірів» організувати свій клуб, читальню то-що. На жаль, внутрішнє життя складалось часто-густо з боротьби за «першенство»; але не мішало «Українському драматичному гурткові стати помітним фактором місцевого життя, притягуючи до себе більш менш свідоме національно.

Останньою подією громадського значення є посланка українським парламентом до Відні телеграми з привітом, під час відомої боротьби в парламенті. Як відомо, особи, що підписали привітання, набрались досить лиха. «Защичиники» утерали посади, а решта й до цього часу жде кари. Але в конешнім рахунку життя української громади в Тифлісі йде своєю звичайною дорогою. На чолі покіль-що стоїть С. К. інших членів гуртка виділяються д.д. Марченко і Підвищоцький (артист і автор кількох драматичних п'єс). Особливим гуртком стоїть д.д. Чаров з своєю труппою, а в останній час—і д. Біляєва. В обох гуртках є талановиті люди. Зєднавшись в одну купу всі українські гуртки в Тифлісі, вони-б дали досить значну силу. А в роздріб ідучі, вони гублять багато і часу і сили на особисті рахунки і завжди заважають один другому.

Тифліська преса на мовах російської, грузинської, вірменської і татарської з великою охотою завжди містила звістки і статті на українській темі. Під час святкування 50-х роковин смерті Тараса Григоровича бувало всі газети умістили більш чи менші статті, а історія з українським університетом у Львові була деякий час «гучною справою».

Права газета лютувала, кличучи на голову «мазепинців» грім і блискавку. Ліві газети печатали інформаційні звістки. Найбільш прихильними до відродження треба лічити «Закавказскую Рѣчь», «Закавказье», «Джеджили», «Сахалхо», «Сурдундак» і «Мшак».

Підраховуючи життя українського гуртка в Тифлісі, можна сказати, що він тільки-що починає жити і набиратися сили.

Новий. Вільня. Потрушено крамничо Кадіча. Забрано ланцюжки з польсь-

За кордоном.

Доля Скуті. Віленський кореспондент римської газети «Giornale d'Italia» повідомляє, що в дипломатичних колах Вілня переконані, що незабаром вплив австрійської воєноної партії на ход політ зменшиться.

Відомо, що в Росії в останні роки вийшло на світ багато книжок про Кавказ. Це не тільки про війну, але і про життя на Кавказі.

Відомо, що в Росії в останні роки вийшло на світ багато книжок про Кавказ. Це не тільки про війну, але і про життя на Кавказі.

Відомо, що в Росії в останні роки вийшло на світ багато книжок про Кавказ. Це не тільки про війну, але і про життя на Кавказі.

Відомо, що в Росії в останні роки вийшло на світ багато книжок про Кавказ. Це не тільки про війну, але і про життя на Кавказі.

Відомо, що в Росії в останні роки вийшло на світ багато книжок про Кавказ. Це не тільки про війну, але і про життя на Кавказі.

Відомо, що в Росії в останні роки вийшло на світ багато книжок про Кавказ. Це не тільки про війну, але і про життя на Кавказі.

Відомо, що в Росії в останні роки вийшло на світ багато книжок про Кавказ. Це не тільки про війну, але і про життя на Кавказі.

Цими днями, підчас обговорювання гомурля це питання знов обміркувалось. На цей раз поправку вніс ліберальний депутат, який радив внести пропорціональну систему талків, як спробу (на три роки) і то в деяких округах. Річ в тому, що відповідно білю про гомурль, окремі ірландські округи вибірають не однакове число представників; між ними єсть скільки округів, що посиляють кожен більше двох депутатів, а разом—19 (наприклад, Дублин, Дублинське графство, Вельфаст, Корк).

Іменно в цих округах і вводить поправку пропорціональне представництво. Поправку піддержали іюніоністи, бо при пропорціональній системі протестанська меншість в Дублині і Коркові зможе провести хоч скільки своїх депутатів, тоді як при мажоритарній протестанти безумовно, не проведуть ні одного. Потім на поправку дав згоду від імені ірландських націоналістів Редмонд, який заявив, що він вітає всякий експеримент, який обіцяє зробити більш точним представництво усяких релігійних і політичних груп ірландського народу. Після того, як поправку ухвалив і Асквіт, її поставили на голосування і ухвалили великою більшістю голосів (311 проти 81 го).

Коло війни. Генерал Папирков заявив, що Болгарія має в Оранії 280,000 солдатів. Крім того, в резервах єсть 70,000 душ четників-коло 15,000. Через це Болгарія може сміливо знов розпочинати війну. Турки зібрали під Чатагджою всього 120,000.

Між Сербією і Черногорією почались переговори про сполучення їхнього війська.

Ліга турецьких офіцерів заявила турецькому урядові, що армія міцна і тільки через погану мобілізацію турки розбиті. Підписувати мир—довчасно. Крім того, офіцери заявили, що хоч уряд і підписує терм мир, війська лишиться коло Чатагджі і буде воювати до останнього солдата. З других джерел повідомляють, що в турецькій армії повна дезорганізація. Сила солдатів хворіє на запалення легких. Багато повнісенські хворих. Курди не слухають турецьких офіцерів і навіть вбивають їх.

Останні вісти.

(Телеграми П. Т. А. та власні).

Постанова жіночого з'їзду про українсь у мову.

ПЕТЕРБУРГ. 5. На жіночому з'їзді після докладу С. Ф. Русової ухвалено резолюцію про необхідність вести навчання по школах на Україні українською мовою. Російської мови треба навчати на другий рік перебування школяра в школі. Школярі повинні знати українську мову, особливости природи і географії України і її історію.

Вчора з'їзд закрится. На з'їзді було 1115 членів. Прочитано 173 доклади і виснесено 73 резолюції.

Справа преси. ПЕТЕРБУРГ. Наложено арешт на № 4 газети «Правда» і на № 4 газети «Луч».

МОСКВА. 5. Утро Росії! оштрафовано на 300 карб. «Русское Слово» на 100 карб. «Столичную Молву» на 500 карб.

Фінляндські справи.

ПЕТЕРБУРГ. 5. 30 декабря 1912 року Височайше затвержено постанову ради міністрів про те, щоб одхилили всепідданучу петицію церковного фінляндського сейма 10 мая 1912 р. по справі про зменшення території Великого Князства Фінляндського. Рада міністрів визнала, що ця петиція є повторенням ранішніх клопотів з цього приводу, тільки зложена гостріше, чого не можна допустити в акті, звернутому до Особи Монарха.

ПРИСУД В СПР-І КРАДІЖКИ 469,500 К. РБ.

ТИФЛІС. 5. Судова палата в справі крадіжки з поштового вагона 469,500 карб. в 1909 році засудила на ч. тирі роки в каторгу 7 душ, а капитана Ермольєва і поручика Отхмезури—на чотири роки в арештантській роті, одного виправдала, а одного засудила на два роки до тюрми.

Діяльєсть «Червоного Хреста». ПЕТЕРБУРГ. 5. Російський «Червоный Хрест» зібрав жертв на балканців до 1 янв. 1913 року 271,708 карб. 82 коп.

Всякі звістки.

ПЕТЕРБУРГ. 5. єсть чутки, що опального єп Гермогена буде призначено в Москву третім вікарієм єпископом.

«Реч Газета» подає чутку, що поступові гласні н-вої московської думи на першому засіданні піднімуть питання про амністію політичних.

Справу бакінського мільонера Тагієва призначена на 9 январа.

З осени цього року в київській і одеській шкільних округах городські і двокласові школи перетворюються в вищі початкові школи.

В тифліській губернії на мідних рудниках стався вибух динаміту, вбито 5 душ, 1 ранено.

На Харьківщині в пастуховському рудничному вибухнув газ. Вбито 2 робітників.

Свідці так і не добились, який священник правив нахажу на могилі Л. Толстого; гадають, що це був не свідчаник, а якийсь дурисвіт.

МОСКВА. 5. В царинському повіті становище селян лихе. Істи нічого. Почалась цинга. Худоби годувати нічим, і вона гине.

Незабаром почнеться ревізія московької метрополії.

ВІЛЬНО. 5. Потрушено крамничо Кадіча. Забрано ланцюжки з польсь-

кими емблемами і написами: «Боже, захисти Польщу».

ПЕТЕРБУРГ. 5. Висловлено Височайшу подяку і благовоління членам ревізійної сенатора Манухина, що ревізували події на Лені.

За кордоном.

Нова держав. КОСТЯНТИНОПОЛЬ. 5. Посли великих держав подали Порту колективну ноту в справі здачі Адрианополю болгарам і про дозвіл державам вирішити справу в островах Рада турецьких міністрів обміркує відповідь державам сьогодні.

Коло в війн. БІЛГРАД. 5. За час війни в сербських лікарнях перебувало хворих і ранених 11,000 саллатів і офіцерів.

АФІНІ. 5. Грецьке військо захопило в околицях Філіппі 20 сел, між іншими важні пункти—Гліні і Гарді.

ПЕТЕРБУРГ. 5. Турецький флот коло о. Тенедоса розсидав міни, рух парохдів коло островів азійського берега небезпешний. Болгарський уряд повідомив, що весь беріг Мармурового моря мініровано.

ВІДЕНЬ. 5. Подорожі руминського воєноного міністра в Відень надають важке значіння.

15,000 греків островитян, зібраних на о. Хіосі, постановили вимагати, щоб Егейські острови було приєднано до Греції.

СОФІЯ. 5. В політичних сферах надають серйозного значіння паралі в Мустафа-паші Цесаревич Борис з нового року зостається коло війська, а це внаслідок тривожною ознакою. Настрій війська піднятий Військові починає обридати бездіяльність. Царь з наслідком зробили останню перевірку війська, яке зовсім готове вести війну далі. Встановлено дальнійший військові плани. На успіх втручання держав надії мало.

ПЕТЕРБУРГ. 5. Вчора коло Чатагджі між передовими отрядами стався кривавий бій.

Про вибори Пуанкаре.

ВЕРСАЛЬ. 5. Коли після балотировки оповіщено було, що вибрано Пуанкаре, центр і праві довші аплодірували; на лівих лавах сміялись.

Пуанкаре, оступлений міністрами в кабінеті президента національного зібрання, вислухав офіційний протокол. Потім Добост вітав нового президента, який, стоячи над партіями, є верховний голова держави і чесний слуга конституції. Пуанкаре дякував і заявив, що він завжди буде безстороннім суддею. Од імені ради міністрів вітав новообраного президента Бріан. Пуанкаре подав прохання про одставку з посади президента ради міністрів.

Потім з Версалі Пуанкаре поїхав залізницею в Париж. З вокзалу в супроводі міністрів Пуанкаре на автомобілі поїхав у Єлисейський палац. По дорозі натовп вітав президента. В палаці Пуанкаре приймав Фальєр. Фальєр поздоровив Пуанкаре. Вони обнялись. Після цього Пуанкаре поїхав на приватну квартиру. В багатьох кварталах на честь Пуанкаре натовп впорядив манифестації.

Одставка французького кабінету міністрів.

ПАРИЖ. 5 (строчна). Кабінет міністрів подався в одставку.

Монголі.

УРГА. 5. Монгольський уряд повідомлено, що через Цаю Сун-Ітхо-Шун і Даріган-Гуна Халху наступає китайський отряд. Начальник отряда рекомендує мирному населенню бути спокійним і оповіщає, що китайське військо йде, щоб покарати бунтовщиків в Урзі.

Катастрофи на морі.

АДЕН. 5. Прибув пароход «Пріам» з частинкою екіпажа «Естонії». Загинув капитан і 10 матросів.

ОПОРТО. 5. Пароход «Веронезе», що вийшов з 130 пасажирами з Віго в Бразилію і Аргентину, розбився на скелях коло Лейконіка. Врятувалось тільки 5 душ.

Всякі звістки.

ПЕТЕРБУРГ. 5. В Пеніні розкрито змову монархістів. Юаншикай тільки випадково врятувався од смерті.

БЕРН. 5. Союзна рада постановила завести в інституціях міністерства допри годинами, на яких годни рахуватимуться од одного до 24, коли тільки Германія і Австрія теж заведуть такий і рядок.

СОФІЯ. 5. Прибула делегація од єврейських громад Франції, Германії і Англії. Делегація привезла багато харчових припасів і одежі. Все це роздає буде єврейському населенню Адрианополя після капітуляції кріпості.

КОПЕНГАГЕН. 5. Офіційно повідомляється, що з Югланії і Фіонії переведено буде на Зеландію 10 батальонів піхоти і три полкових штаби, бо дальнійший розвиток зовнішнього політичного становища гадательний.

Театр і музика.

Український театр. Сьогодні в театрі М. К. Садовського дві вистави: вранці йде по зменшенним цінам опера «Катерина», ввечері істор. др. «Сава Чалий» Карпенка-Карого.

Завтра по загально-доступним цінам йде др. «Маруся Богуславка».

Городський еа р. Сьогодні вранці йде опера «Фауст», ввечері бенефіс артистки Г. Горової-М. птвід йде опера «М-те Буттерфлей» (Чіо-чіо сан). Завтра—оп. «Тоска» і балет «Фея кукол».

Театр «Со-овцов». Сьогодні вранці трагедія гр. Ол. Толстого—«Царь Федоръ Іоанновичъ», ввечері др. М.

Дермонова — Маскарад. Завтра загально-доступна вистава, йде в останній раз п'єса Ф. Сологуба — „Заложники життя“.

— Марія Стюарт. Ця трагедія Ф. Шіллера виконується в словцовському театрі досить старанно. Прекрасна Марія Стюарт в виконанні д-ки Жорбіс, гарна д-ка Колден в ролі королеви Єлизавети. З захопленням грає Мортімера д. Слонов Імпозантний в ролі графа Лейстера д. Радін. Постановка недбала; трагедія йде здебільшого в старих декораціях. Вистава мала великий успіх у публіки.

— Камерний вечір у клубі „Родина“. У п'ятницю, 4 январа, в помешканні клубу „Родина“ відбувся дуже цікавий камерний вечір київського товариства прихильників камерної музики. Члени товариства — всі музиканти-фаховці або досвідчені аматори — виконали 39-й квартет Гайдна G-dur'ний квартет Гречанинова й другу сонатину Шуберта для скрипки й фортепіано. Квартет Гайдна й сонатина Шуберта дав вже зачислені до аразкових творів камерної музики, й нема що казати, яку насолоду доставило їх виконання слухачам. Що до квартету Гречанинова, менш відомого нашій публіці, то й це твор коли не першорядної вартості, то в кожнім разі дуже цікавий і майстерно написаний. Теми його носить великоросійський національний характер, і на всім квартеті лежить досить яскравий національний колорит.

Виконання загалом було дуже старанне й согласоване. Виконавці обох квартетів — д-д. Хелемський (скр.), Бульба (пскр.), Вульф (альт) і Левин (челд) — показали себе тонкими музикантами, однакво бездоганними як в ансамблі, так і в тих подиноків сольних фразах, які їм довелося виконати. Виконавці сонатини — д-д. Лягунов (скр.) і Петровський (ф-п.) теж з повним успіхом виконали своє завдання.

Слухачів було чимало, як на невеликі розміри клубного залу. На жаль, серед слухачів було дуже мало членів і постійних гостей клубу, не зважаючи на те, що для них вхід був неплатний, як і для членів камерного товариства.

Дописи.

(Од власних кореспондентів).

С. КАРВІВКА, гайсинського пов. (на Поділлі). Місце життя. Наше село стоїть на трьох гірках з правого боку невеличкої річки Собу. Здалеку видно кілька білих хат, а то всі ховаються в яблуневих, грушевих та вишневих садках. Треба сказати, що в наших селі дуже добрий ґрунт для садків, і колиса сама природа тут викувала величезні і багаті садки. Тепер ці садки винищують, а молодих не викохують ні люде, ні природа — люде не вміють, а природа не може через людську гієнозу.

Давні перекази розповідають, що тут колись було козацьке поселення Крипаками, наші люди не були. Дякуючи цьому в них ще досі задержалась життєва сила, але ця сила вилляється якось жорстоко, по дикусському — п'ють і страшно б'ються (були, напр., випадки недавно, як один другому відкусив носа, вбив з рушницю руку і т. ин.). Шкально в нас вже давно закрили, але замість неї появилось багато потайних шинків; один селянин так розживався із потайного шинку, що без перемоні заявив: „Всі мої, я хазяїн в Карбівці“. І справді — всі його, особливо в вільні часи зімою. В горілиць наші селяне находять вищі і кращі переживання, п'янство — це найвища утіха, це насолода для душі і тіла. Вищої утіхи не мають. Та й деж вони можуть найти її?

Вони живуть своїм власним життям, котре встановилося ще бозна коли. Правда, це життя потроху змінється, але воно змінється знов таки по своєму, і те, що зветься вищою культурою, зовсім не торкнулось нашого закутка. Єсть правда, у нас церковна школа, та в її не учаться. Матеріальні здобутки культури краще приймаються: напр., залізи плуги, драпаки, молотки і ин.

Останніми часами заворушилися трохи й наші селяне. Цими днями склали приговор про відкриття 2-х клас. земської школи. Громада дає клопоть землі на дуже гарному місці.

М. БАРИШПОЛЬ, переяславського повіту (на Полтавщині). Стекляк. Збори с-г товариства. 28-го минулого декабря у нас відбулась вистава, котру впорядили місцеві аматори-селяне при грошовій допомозі місцевого селсько-господарського товариства. Виставляли „Безталанну“ і Тобілевича. П'єса пройшла з успіхом. Всього прибутку було 117 карб. 35 коп., трат 80 карб. 46 коп., а чистого прибутку 36 карб. 89 коп. Гроші ці аматори передали місцевому селсько-господарському товариству на улаштування у Барішполі селсько-господарської виставки у сентябрі цього року.

Треба зауважити, що між аматорами, котрі здебільшого прості селяне, єсть одна дівчина, українка, котра має здібність до сцени, але за браком коштів не має спроможности здобути потрібну для цього освіту. Наприклад, вона дуже чудово провела роль Софії у „Безталанній“. Крім цього вона гарно провела роль у „Невольнику“ — Ярини, у „Розумному та дурні“ — Марьяни.

Жаль, що нашим аматорам доводиться терпіти багато перешкод що до вистав. Наприклад, у нас є тільки одно помешкання, пристосоване до цього — це електро-театр „Ідеал“, котрий бере за один вечір по 30 карб. і вмстити може тільки 150 душ; тому багатьом людям доводиться вертатись до дому за браком місця, як було і на останній виставі. Тай платити по 30 карб. не дуже вигідно. Перешкодою ще буває і наша поліція, яка ніяк не звикне до того, що вистави є найкращий засіб від хуліганства і бачить у виставах щось инше, а тому й пильнує так чи инакше гальмувати цю справу. Наприклад, справникові чомусь не до вподоби був напис „драма на 5 дій Тобілевича (Карпенка-Карого)“ і він це переправив, надписавши „драма в 5 дійствіях Тобілевича (Карпенка-Карого)“. А другу афішу на „Шельменка денщика“, „По ревізії“ і „Бувальщина, або на чужий коровай очей не поривай“, повернув назад, зауваживши, щоб йому надіслали книжку „Бувальщина“.

30 декабря відбулось загальне зібрання членів нашого селсько-господарського товариства, на якому між иншим, постановили випустити журнал „Наша кооперація“ і „Хлібороб“. Зібрання асигнувало на екскурсію членів товариства на київську виставку 30 карб. Асигнувати ж на удержання курсів та на полтавських селсько-господарських курсах — зібрання одмовилось, кажучи, що це не потрібно.

Ціни на хліб.

Пшениця (в копійках за пуд): в Одесі 123 (озима), 116 (уляк) і 98 (сирмак), у Миколаїві 118, у Маріуполі 106 — 122, в Євпаторії 107 — 112, у Ростові 107 — 130, у Кременчуці 112 — 116 (звичайна). Жито: в Одесі 90, у Миколаїві 89, у Маріуполі 80, в Євпаторії 74 — 76, у Ростові 76 — 84, у Кременчуці 73 — 74. Овес: в Одесі 99, у Миколаїві 83 1/2, у Ростові 78 — 81. Ячмінь: в Одесі 94 — 97, у Миколаїві 98 1/2, у Маріуполі 83, в Євпаторії 83 — 87, у Ростові 82 — 91, у Кременчуці 80 — 92 (кормовий) і 90 — 98 (пивний). Кукуруза: в Одесі 79 (стара) і 60 (нова), у Ростові 66. Настрій сталий, ціни з початком морозів теж покращали. Найбільший попит на ячмінь.

Справочний одділ.

Завідувач одділом: Неделя, 6-го январа. * Богоявленія (Водохреща). Ст. сон. 7 г. 52 хв., зах. сон. 4 г. 29 хв. Понеділок, 7 январа. * Собор св. Іоанна Хрестителя, пр. Феодосія Углицького. Ст. сон. 7 г. 51 в., зах. сон. 4 г. 31 хв.

Редактор В. Яновський. Видавець С. Чикаленко.

Я дуже вдячний за даровий рецепт. Нема нічого рівного йому проти хвороб.

То був щасливий для мене день, коли прочитав в газеті даровий рецепт, що вилічив д-я Лебедєва. В той час я лежав у постелі од сильної інфлуенци. Болів кожний нерв, кожна кісточка. Я зробив по цьому рецептові в ту ж ніч і на ранок я встав з постелі. Простуда пройшла, серце билось нормально і з того часу я не хворію. А рецепт ось який: Зайдіть у найближчу аптеку чи склад і возьміть 60 грам Кефалдол-Стор у таблетках, прийміть за раз 2 таблетки, потім по одній таблетці що-години, поки болі не втихнуть. Дав і такий рецепт мому братові, що хорів ревматизмом і болів в поясниці, і він вилічився. 2-568-1

ХТО простудився. Сиролін. Продається по всіх аптеках й аптечних магазинах. Винагайте неодмінно Сиролін „Гош“ в оригінальній фабричній упаковці.

Оповідки.

Лікарі та лікарні. Ц. Я. Воловник. Хворість зубів. Штукачи зуби. В. Житомирська, 38. Прийом хворих 4-6 год.

КВАТИРИ. Готель „Україна“ відкрит в найкращій місцевості в Києві по міс. надобу неоторого. Бульв. Кудр., 34.

ПРАЦЯ. Шукаю роботи: конторської, книжкової коректи. Беру на себе всі турботи з друкарською по видавничо книжк. Київ, Вел.-Воздвижен. 93, 7, Любов Шерстюк 00-18.

У кого є зіпсована швейна, пишуща машинка або грамофон споніжить прийду полагодити. Механ. Корнієнко. Київський пр. 7. 5-21-1

БАНДУРИ ПАЛІНСЬКИЙ. гарного виробу, добрий робити і продавати. Драгонівська, № 2, 7. 15-6-17

СВІЙ ДО СВОГО! СТОЛІП українці виконує старанно, сумлінно й поцінно всякі мебелі й будівельні роботи. Одеса, Ришельєвська, 20. Кочарський. 0-743-1

ВСЯКИМ

Новина. В-во „Володимир“ Микола Вороний ТЕАТР І ДРАМА. Збірка критичних статей з огляду театрального мистецтва і драматичної літератури. Ціна 50 коп.

В НОВОЧЕРКАСЬКОМУ. Рада продається в роздріб в книжні Цимоліва на Платонівському проспекті.

7к. ОСЕЛЕДЦІ 7к. Королівські краці, Васильєва В. Васил. 8.

Чи є у Вас пісок? Використайте його, змішавши з цементом, для: цегли, черепиці, поризованого будів. камення, труб, сходів, бетонних стовбів і т. ин. Ми поставимо всі машини та форми для цієї вигідної промисловости. 7 машинобудівельний завод Д-р Гаспарі і К. Миколаївський. Прохасмо підв. наш завод. Бесімна 251. двоно.

С. Пригара. Од романтики до реализму. (Одкритий лист до земляків). 14 8 коп. Головний склад в Українській Конгар. Безаківська, 8.

Геть руки! „Юркенль“ без хлору, без соди, сам мисє білизну без мила. Ціна годованної парки, білизна приймає найбілший колір. ВИМАГАЙТЕ ВСЮДИ Пачка 20 коп. Підприємство Російсько-українське товариство торгівлі аптечними крамом у Києві. 1-1000-609-3

Дамський парікмахер має завжди самий модний, легкий і гарної обробки постаж, — незрівняний по добротности, за що й одержав найвищі нагороди Grand-Prix на виставках Паріж—Лондон і одержано багато подяк за умілість. Прорізна 26, телеф. 12—19. АЛЕКСІС РИЖОВ

ОТКРЫТА ПОДПИСКА на 1913 годъ. Самый дешовый и эксклюзивный доступный широкой массе читателей издающийся шестой годъ НОВЫЙ ЖУРНАЛ ДЛЯ ВСѢХ 2 руб. 20 к. 6 бь годъ. Краткій ПЕРЕЧЕНЬ сотрудникоу беляетр, отд.: Леонидъ Андреевъ, М. Андрейко, В. Бересевскій, О. Димовъ, В. Зайцевъ, А. Курятъ, С. Колдурушникъ, О. Миртовъ, В. Мульель, П. Потапенко, А. Серафимовичъ, Гр. А. Толстой, Талъ, Е. Чернышевъ, С. Ешневичъ, и др. Краткій ПЕРЕЧЕНЬ сотрудникоу беляетр, отд.: Леонидъ Андреевъ, М. Андрейко, В. Бересевскій, О. Димовъ, В. Зайцевъ, А. Курятъ, С. Колдурушникъ, О. Миртовъ, В. Мульель, П. Потапенко, А. Серафимовичъ, Гр. А. Толстой, Талъ, Е. Чернышевъ, С. Ешневичъ, и др. НА 1913 годъ ПОДПИСЧИКИ ПОЛУЧАТЬ: 12 книгъ журналу, одержавшихъ повести, рассказы, статьи по вопросамъ науки, искусства, самообразования, педагогика, поэтика, рецензии о новыхъ книгахъ и проч. 6 книгъ беляетр, прилож., по 128 стр., напечат. въ которыхъ будутъ даны произведенія современныхъ иностранныхъ писателей: Угтона Сайклера, Пласко Итальяса, Карль Михаэльсон, Янъ Васосерманъ и др. 12 картинокъ беляетр, прилож., по 128 стр., напечат. въ которыхъ будутъ даны произведенія современныхъ иностранныхъ писателей: Угтона Сайклера, Пласко Итальяса, Карль Михаэльсон, Янъ Васосерманъ и др. Подписная цѣна: 2 р. 20 к. въ годъ и 1 р. 20 к. въ полгода. До 1 Декабря 1912 г. Льготныя подписки: новые годовыя подписки, возобновленія до 1 Декабря, получатъ, кроме журналу и беляетр, прилож. въ 1913 г., еще ноябрьскую и декабрьскую книжки за 1912 г.

ОТКРЫТА ПОДПИСКА на 1913 годъ. на самый дешовый изъ толстыхъ емоисъ журн., до 300 стр. уборист. шрифта, при участіи лучшихъ литераторовъ силъ 4-ый годъ издави. НОВАЯ ЖИЗНЬ Краткій ПЕРЕЧЕНЬ сотрудникоу беляетр, отд.: Леонидъ Андреевъ, М. Андрейко, В. Бересевскій, Д. Ахматовъ, Н. Букинъ, В. Бересевскій, З. Гиппиусъ, С. Торопцевъ, Д. Мересковскій, О. Димовъ, Вор. Зайцевъ, А. Курятъ, О. Миртовъ, В. Мульель, С. Сергеевъ-Цвѣтскій, Федоръ Сологубъ, Гр. А. Н. Толстой, Талъ, Е. Чернышевъ, С. Ешневичъ, и др. Общества-союз., критик. и научн. отд.: проф. Е. Аничковъ, Ю. Айхенвальдъ, В. Афанасьевъ, П. Бернштейнъ, С. Венгеровъ, Э. Кашперовъ, Антоанъ Крайндль, А. Луначарскій, Л. Мартовъ, Н. Рубинскій, проф. М. Туганъ-Барановскій, К. Чуковский, М. Шгаллертъ, П. Юшкевичъ и др. НА 1913 годъ ПОДПИСЧИКИ ПОЛУЧАТЬ: 12 книгъ журналу, въ которыхъ будутъ напечатаны романы: А. Бродскій, П. Потапенко, Фалгустъ Жю, Н. Бересевскій, новітніе романы великихъ иностран. писател. повести, рассказы, статьи по вопросамъ литерат., науки, искусства, общ.-полит. и проч. 12 книгъ беляетр, прилож. по 128 стр., напечат. въ которыхъ будутъ даны произведенія современныхъ иностранныхъ писателей: Угтона Сайклера, Пласко Итальяса, Карль Михаэльсон, Янъ Васосерманъ и др. 12 картинокъ беляетр, прилож., по 128 стр., напечат. въ которыхъ будутъ даны произведенія современныхъ иностранныхъ писателей: Угтона Сайклера, Пласко Итальяса, Карль Михаэльсон, Янъ Васосерманъ и др. Цѣна на 1 годъ — 7 р. 20 к. на полгода — 4 р. СОВМѢСТНАЯ ПОДПИСКА на „Новый Журн. для Волкх“ и „Новую Жизнь“ (съ прилож.) на 1 г. — 9 р. (Разор. 4 р. — при полн. 3 р. — 1 июля). На „Новый Журн. для Волкх“ и „Новую Жизнь“ (безъ прилож.) на 1 г., 6 р. 60 к. (Разорочка: 3 р. при полн. 2 р. — 1 марта и 1 р. 40 к. — 1 июля). Подпись, прощ.—беляетр. Пробн. №№ за двѣ 7-и м. марк. Въ обязательствѣ за 1912 годъ выданы. Подписка принимается во Волкх книжн. магазинѣ и почтов. отдѣл. Имперіи. Адресъ для ПЕРЕВОДОВЪ: С.-Петербургъ, Владимирскій, 19. К-ра журналу „Новая Жизнь“. До 1 Декабря 1912 г. Льготныя подписки: новые годовыя подписки, возобновленія до 1 Декабря, получатъ, кроме журн. и беляетр, прилож. въ 1913 г., еще ноябрьскую и декабрьскую книжки за 1912 г.

Въ Києві підписку приймається въ книж. маг. В. И. Л. Издиковских, Н Я Оглобляна и Я. П. Лапицкаго, гдѣ можно видѣть образ. прилож. томъ соч. Дж Лондона

В модно-мануфактурному магазині Торгового Дому Бр. Н. и М. Лепейко и К. Хрещатин, № 40 — (Телеф. 26-65). 8, 9, 10 й П.го январа цього року РОСПРОДАЖА Вдні розпродажи магазини буде одкритий з 9 1/2 ранку до 6 год. вечора.

КУРСИ дозволені урядомъ рахівництва Г. К. Буренка. На курсахъ вчать бухгалт. (счетовод). Директора Банку Українського банк. фабр.-завод; всі знан. по рахивн. На курси прийм. особи обохъ полів. Ингор. наса. умов. і прогр. дурно. Київ, Прорізна 16. 50-447-11

ШВЕЙНІ МАШИНИ Компанії Зінгер продаються виключно у власнихъ магазинахъ Компанії Розстрочка аиплати од 1 руб. Ручні машини од 25 руб. Оберігайтесь підробокъ. Магазиныя вивіски. Магазины по всьхъ городахъ Имперіи.

СПЕЦІАЛЬНИЙ МАГАЗИН ОБУВИ та ДОРОЖНИХ РЕЧЕЙ ПАВЛА ОЛЕКСІЙОВИЧА ГОМОЛЯКА КИІВ, ХРЕЩАТИК № 45. ТЕЛЕФОН № 13—49.